

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

Інститут безпеки

Кафедра національної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту

"1" серпня 2024

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки

Протокол №1 від 1 серпня 2024 р.

Заст.зав. кафедри

 В.В. Ровний

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА
ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»

спеціальності: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітнього рівня магістр

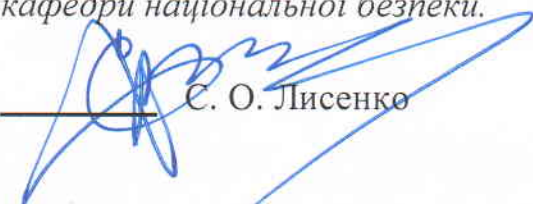
освітньої програми: Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Київ МАУП 2024

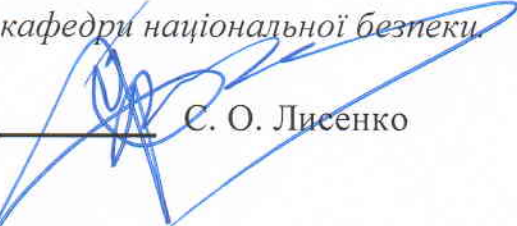
Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Сергій Олексійович Лисенко доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

____ С. О. Лисенко

Викладач:

Сергій Олексійович Лисенко доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

____ С. О. Лисенко

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри національної безпеки (протокол № 1 від "01" серпня 2024 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту безпеки (протокол № 1 від "8" серпня 2024 р.)

Заст.зав. кафедри

(підпис)

(П.І.Б.)

Силабус погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

1. 08. 2024 р.

Гарант освітньої програми

(підпис)

(П.І.Б.)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки
Шифр та назва спеціальності	256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	Другий магістерський рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 годин Лекції: 24 год. Семінарські: 28год. Самостійна робота: 68 год.
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	Українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача.

	Лисенко Сергій Олексійович
	Доктор юридичних наук
	Професор
	Професор кафедри національної безпеки
Дисципліни, які викладає НПП	ОК 5 Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки ОК8 Теорія управління безпекою організацій. ОК19 Кадрова безпека та службові розслідування
Напрями науки досліджень	Інформаційна безпека
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0002-7050-5536
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	institutbezpeki@gmail.com
Контактний тел.	
Телефон кафедри	(044) 72-85, вт. 15-14
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту /Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-bezpeki-prat-vnz-maup/nacionalna-bezpeka/lisenko.html

Анотація курсу

Курс «Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про організаційно-правові засади, інституційні механізми та інструменти реалізації державної політики у сфері забезпечення національної та цивільної безпеки. У рамках дисципліни розглядаються концептуальні основи безпекової політики держави, структура сектору безпеки й оборони, функції органів державної влади в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та гібридних загроз. Особлива увага приділяється нормативно-правовому забезпеченню, стратегічному плануванню, міжвідомчій координації та залученню інститутів громадянського суспільства до процесів управління безпекою. Курс сприяє формуванню професійних компетентностей у сфері публічного адміністрування, необхідних для ефективної реалізації державної політики безпеки в сучасних умовах.

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення дисципліни «Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки» є система організаційно-правових, управлінських та інституційних механізмів реалізації державної політики у сфері забезпечення національної та цивільної безпеки, а також діяльність суб'єктів публічного управління, спрямована на запобігання, реагування та нейтралізацію внутрішніх і зовнішніх загроз безпеці держави і суспільства.

Мета курсу

Метою курсу «Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки» є формування у здобувачів вищої освіти ґрунтовних знань і практичних навичок щодо системи органів державної влади, правових засад, механізмів та інструментів реалізації державної політики у сфері національної та цивільної безпеки, а також розвиток спроможності ефективно діяти в умовах загроз, криз і надзвичайних ситуацій відповідно до принципів публічного управління, демократичного контролю та забезпечення стійкості держави.

Завдання навчальної дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни «Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки» є: ознайомлення здобувачів з теоретичними основами та правовими засадами державної політики у сфері безпеки; формування розуміння ролі та повноважень органів публічної влади в системі забезпечення національної та цивільної безпеки; вивчення механізмів міжвідомчої взаємодії та стратегічного планування у сфері безпеки; оволодіння методами оцінювання ризиків, загроз і реагування на кризові ситуації; розвиток аналітичних здібностей у процесі прийняття управлінських рішень у сфері безпеки; формування навичок застосування принципів демократичного цивільного контролю, а також залучення громадськості до процесів управління в умовах надзвичайних обставин та загроз національній безпеці.

Пререквізити та постреквізити: Курс «Державне управління у сфері національної та цивільної безпеки» є пререквізитом ОК12 Захист прав та свобод соціальних меншин та забезпечення гендерної рівності та ОК 13 Державна політика забезпечення обороноздатності та ; вивчається у 1 семестрі. Для вивчення курсу студенти мають розуміти основи державного управління.

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК5. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки. СК4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності. СК5. Здатність організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони. СК7. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності. ПРН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог. ПРН5. Розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів. ПРН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці. ПРН11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності. ПРН13. Організовувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності. ПРН15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів. ПРН17. Демонструвати та застосовувати навички управління суб'єктами національної безпеки та їх структурними підрозділами.

	ПРН19. Застосовувати механізми співпраці безпекових інституцій та контролюючих органів з приватним сектором.
--	--

№		Кількість годин, з них:				
		Лекції (Л)	Семінар. зан. (СЗ)	Сам. роб. студ. (СРС)	Форма контролю	Примітка
	Модуль 1. Теоретичні засади державного управління у сфері безпеки					
1.	Поняття, принципи та структура національної та цивільної безпеки	2	2	6	СР	
2.	Основи державної політики у сфері національної безпеки	2	2	6	СР	
3.	Функціональна модель сектору безпеки і оборони України	2	2	6	СР	
4.	Конституційні засади управління в умовах надзвичайного та воєнного стану	2	2	6	СР	
5.	Концепція сталості держави: безпековий вимір	2	2	6	СР	
	Модуль 2. Інституційна система державного управління у сфері безпеки					
6	Роль Президента, Кабінету Міністрів і РНБО у сфері національної безпеки	2	2	5	СР	
7	Повноваження силових структур у системі публічного управління	2	2	5	СР	
8	Функціонування ДСНС, Національної поліції та СБУ у сфері цивільної безпеки	2	2	5	СР	

9	Державне управління у сфері кібербезпеки	1	1	4	CP	
10	Роль парламентського та громадського контролю у сфері безпеки	1	1	4	CP	
	Модуль 3. Політика реагування та управління ризиками у сфері безпеки					
11	Стратегії управління загрозами та ризиками в системі нацбезпеки	2	2	5	CP	
12	Планування і координація заходів цивільного захисту	1	2	5	CP	
13	Державне управління у сфері критичної інфраструктури	1	2	4	CP	
14	Інформаційна безпека та протидія деструктивному впливу	1	2	4	CP	
15	Регіональні системи безпеки: взаємодія органів місцевого самоврядування та ДСНС	1	2	4	CP	
	Модуль 4. Міжнародний контекст державного управління у сфері безпеки					
16	Міжнародно-правові стандарти державного управління у сфері безпеки	1	2	4	CP	
17	Участь України в системі колективної безпеки: НАТО, ООН, ЄС	1	2	4	CP	
18	Вплив зовнішньої політики на внутрішню безпеку держави	1	2	4	CP	
19	Співробітництво України з міжнародними організаціями у сфері цивільного захисту	1	2	4	CP	
20	Перспективи інтеграції	1	2	4	CP	

	української системи безпеки у європейський безпековий простір					
--	---	--	--	--	--	--

Зміст дисципліни: Курс складається з 4 змістовних модулів. Кожен модуль, у свою чергу, включає лекційну та семінарську частини:

Модуль 1. Теоретичні засади державного управління у сфері безпеки (лекційні теми 1–5, семінарські заняття теми 1–5).

Модуль 2. Інституційна система державного управління у сфері безпеки (лекційні теми 6–10, семінарські заняття теми 6–10).

Модуль 3. Політика реагування та управління ризиками у сфері безпеки (лекційні теми 11–15, семінарські заняття теми 11–15).

Модуль 4. Міжнародний контекст державного управління у сфері безпеки (лекційні теми 16–20, семінарські заняття теми 16–20).

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – офіційний сайт МАУП: <http://maup.com.ua>

Формат курсу: очний (offline).

Критерії її оцінювання: - змістовність – 5 балів. відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 6 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену курсowego проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	зараховано
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	---

Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Студенти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс завдання.

Студенти працюють з інформацією вдома (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Підготовка публічного виступу.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання. Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тестування. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 60 запитань. Максимальна кількість балів - 10 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *Екзамен.*

Рекомендовані джерела

Основна література

1.Гордієнко С. Г., Доронін І. М. Державна безпека України в сучасних умовах: проблеми компетенції державних органів / Інформація і право. № 2(37)/2021 – 200 с., - С. 81 – 93.

2.Гордієнко С.Г. Нормативно-правове регулювання завдань з удосконалення інноваційної діяльності та захисту інтелектуальної власності в Україні в умовах сьогодення. Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. Випуск 5. Том 3. С. 178-183.

3.Гордієнко С.Г. Стратегічні напрями забезпечення та удосконалення інформаційної політики, інноваційної діяльності та захисту інтелектуальної власності в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. Випуск 4. С. 133-137.

4.Гордієнко С. Г. Трансформація поняття «державна безпека» / «Юридична Україна», щомісячний науковий журнал, 2020, № 8. - 78 с., – С. 12 - 23.

5.Гордієнко С. Г. Складові безпеки української державності за сферами її буття / «Юридична Україна», щомісячний науковий журнал, 2020, № 9. - 112 с. 112. – С. 6 – 17.

6.Забезпечення національної безпеки за основними напрямами життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2-х ч.: Ч.1/ В.А. Омельчук, М.П. Стрельбицький, С.Г. Гордієнко та інш.; за заг.ред. А.М. Кислого і М.П. Стрельбицького. Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021.304с. ISBN 978-617-02-0361-8

7.Безпека інформаційних систем організацій [Електронний ресурс] / Я. Пахольчук, А. Митко // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2017. № 1. С. 89-96. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvckrc_2017_1_11

8.Теоретичні аспекти розвитку та безпеки організації [Електронний ресурс] / Ю. В. Касьянова Управління розвитком. 2013. № 23. С. 126-128. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_23_56

9.Аналіз теоретичних викладок організації та управління соціально-економічною безпекою [Електронний ресурс] / А. Д. Калько //

Інвестиції: практика та досвід. - 2012. - № 23. - С. 118-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_23_30

10.Крюков, О. І., Помаза-Пономаренко, А. Л., & Лопатченко, І. М. (2024). Публічне управління у сфері цивільної безпеки: Навч. посіб. Харків: Діса плюс. Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/19932>

11.Публічне управління у сфері національної безпеки : підручник. Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ "Київ-ський університет", 2022. 464 с.

12.Рубан, А. В. (2019). ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ (25.00.05). Харків: НУЦЗУ. Режим доступу: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/12918>